

Skovbrugsberetning for Vinterhalvaaret 1867—68.

Bejrliget. Den forhaandenværende Arbejdskraft. Bejrsørets Tilstand. Bedpriserne. Kulturarbejder. De unge Kulturers Udvikling. Den ældre Skov; Vinfæld; Snetryk. Den af Mus og Bilt foraarjagede Skade. Skovtyperier. Oldenhøstsudfigter. Omkostningerne ved Udsaaning af Bøgeolden i Baarsæd paa Knuthenborg. Oversigt over Middelpriiserne paa Bøgeved, Egeved, andet Løvtræ og Naaletræ.

For Skovningsarbejderne har Bejrliget i afvigte Vinter i Reglen været gunstigt, dog har Sneen, som de første kolde Vintermaaneder førte med sig, paa enkelte Steder vanskeliggjort og paa andre navnlig i Nordsjælland for en Tid endog ganske afbrudt Gjennemhugningerne i unge Bevøxninger. Alle øvrige Skovningsarbejder ere derimod ogsaa her uforstyrret gaaet deres Gang trods den strenge Kulde, der ofte bragte Arbejdernes Mad og Al til at fryse, og kun fra Skaane, hvor Sneen en Tidlang laa $1\frac{1}{2}$ Alen højt, klages over ugunstige Vejrforhold. I Sjælland og paa de sydlige Der maa Snefaldet uden Tvivl have været mindre; thi i disse Egne synes Sneen aldeles ingen Hindringer at have lagt iveau for Skovningens regelmæssige Gang. „Kun i de færreste Vintre“, skriver man fra Sydjylland, have „Skovningsarbejderne kunnet gaa saa uforstyrret for sig som i denne.“

Medens Vejret saaledes i det Hele taget har været gunstigt, klager man derimod paa enkelte Steder over Mangel paa den fornødne Arbejdskraft; dog synes denne Mangel nærmest at være fremkaldt ved særegne rent lokale Forhold af en temmelig tilfældig og forbigaaende Natur. Paa Volland var det saaledes før Jul vanskeligt nok at tilvejebringe det fornødne Antal Skovarbejdere; men dette havde sin naturlige Grund deri, at flere Hænder end sædvanligt vare sysselsatte med Tærstning, som Landmændene paa Grund af de høje Kornpriser søgte at paastynde saameget som muligt. Længere hen paa Vinteren, da Tærstningen var tilendebragt, strømmede Arbejdskraften derimod saa rigeligt til Skoven, at der alene paa Grevskabet Knuthenborg i Slutningen af Januar Maaned daglig bestjæftigedes henimod 250 Mand med Skovarbejde. Af en lignende om end mindre ephemer Natur er den Mangel paa Skovarbejdere, som Jernbaneanlægget gennem det nordlige Sylland har foranlediget, idet de fleste og kraftigste Arbejdere selvfølgelig foretrakke det bedre lønnede Jernbaneanarbejde for Skovarbejdet; men naar Jernbanen bliver færdig, vil denne Konkurrence af sig selv ophøre, og Arbejderne rimeligvis igjen vende tilbage til Skoven.

I Vinterens første Halvdel, medens Frostene endnu varede, var Transporten af Skovprodukterne ualmindelig let og bekvem. Navnlig var dette Tilfældet i Skaane, hvor man i lang Tid havde et fortrinligt Slædeføre, hvilket netop i de skaanske Skove, hvor gode Veje endnu for en stor Del savnes, er af mere end almindelig Bigtighed, især da Terrainet her ofte er couperet og opfyldt med en Mængde store Sten eller paa andre Steder fuldt af ufremkommelige Sumpe. Fra Nordsjælland og flere andre Egne af Landet roses det gode Føre ogsaa, og kun fra et enkelt Sted i Mellemsjælland klages over besværligt Slædeføre. I Sydsjælland maa Kulden uden Tvivl have været ringere; thi derfra berettes, at Elle- og Askemoserne ikke vare tilfrosne, saa at Frostene altsaa ingen Rettelse har medført for Transporten fra disse mindre let tilgængelige Steder.

Det milde Februarvejr var overalt ugunstigt for Trans-

porten, dog, saavidt skjønnes, især i Landets sydlige Egne, navnlig paa Holland, hvor Vortkjørslen, der først ret skulde til at begynde, da Løvejret indtraadte, i høj Grad vanskeliggjordes ved de opblødte og næsten ufremkommelige Skovveje, saa at f. Ex. paa Knuthenborg over Halvdelen af det solgte Brænde endnu i April Maaned henstod uafhæntet i Skovene.

En let og bekvem Transport letter Affætningen og maa forsaavidt stedse have nogen Indflydelse paa Vedmarkedets Tilstand. Dette har ogsaa bekræftet sig iaar, idet Vedpriserne, saalange Vejene vare gode, paa de fleste Steder holdt sig usædvanligt høje. Dog maa det ikke oversees, at ogsaa andre Omstændigheder have bidraget til at fremkalde disse høje Priser.

Saaledes havde Løvproduktionen paa Grund af den fugtige Sommer i visse Egne, hvor den ellers plejer at spille en vigtig Rolle, givet et betydelig mindre Udbytte end sædvanlig. Det derved fremkomne Deficit maatte dækkes med Brænde, og da Vinteren nu tilmed begyndte med usædvanlig stræng Kulde, er det intet Under, at Brændeaffætningen gik rask fra Haanden. Hertil kom, idetmindste for de sydlige Ders Vedkommende, at Skibene, der bragte Kul fra England, paa Grund af den tidlige Vinter ikke kunde naae deres Bestemmelsessteder, saa at altsaa hele Brændselsforbruget for en Tid maatte tilfredsstilles fra Skovene. Det synes saaledes utvivlsomt, at Vejrligets Bestaffenhed i visse Egne af Landet har havt ikke ringe Indflydelse paa Skoveffekternes Salg; i andre vil man derimod ikke have bemærket en saadan Indflydelse, men udleder der den gode Affætning alene fra gunstige Konjunkturer for Træhandelen i Almindelighed.

For Kulturarbejderne har Vejrliget i det Hele taget været mindre gunstigt, idet Plantningen først paa Efteraaret navnlig paa Holland og i andre sids Egne, vanskeliggjordes ved usædvanlig stærk Fugtighed, og længere hen, da Kulden begyndte, helt maatte ophøre. I December og Januar Maaned hvilede det egentlige Plantearbejde overalt ganske, og kun paa enkelte Steder optoges det allerede igjen i Februar; men i Regelen

kunde det først paabegyndes i Marts Maaned. De fleste andre Kultur- og Forbedringsarbejder standsede ogsaa i den koldeste Del af Vinteren, dog kunde i enkelte Egne, f. Ex. paa 6te Kronborg Distrikt, Gravningen fortsattes uafbrudt hele Vinteren, overalt hvor Jorden var dækket godt med Græs, og Sneen ingen Hindringer lagde i Vejen for Arbejdet.

De unge Kulturer have i alle Egne af Landet, hvorfra vi have modtaget Indberetninger, overstaaet Vinteren godt og paa nogle Steder, f. Ex. paa de jydskke Heder, bedre end sædvanligt. I Nordsjælland ere de i forrige Foraar foretagne Granplantninger af en ganske fortrinlig Farve, selv hvor de ere udførte paa Tørvebund, og paa de store, ubeskyttede aabne Sletter i Skaane, hvor Kulturerne altid i høj Grad ere udsatte for Vejv og Vind, tegnede alt ved Foraarets Begyndelse ligeledes meget godt. Kun fra et enkelt Skovdistrikt i Sidsjælland klages over, at Stormen har løsrokket en Del nylig plantede højstammede Træer i den af Regnen stærkt opblødte Jord, og i Nordjylland skal Nattefrosten have anrettet nogen Skade i Plantestolerne; dog synes disse Under kun at have været af ringe Omfang, og deres Virkninger maa rimeligvis betragtes som næsten forsvindende.

Heller ikke den ældre Skov synes i nogen væsentlig Grad at have taget Skade, uagtet hyppige og undertiden voldsomme Storme have huseret mere end almindelig i de fleste Egne. En Del Træer ere vel omblaste eller knækkede, især i de Naalestove, hvor Stammerne af Mangel paa betimelig Gjennemhugning ere blevne altfor slanke og svage, men i det Hele taget kan den Skade, Stormen har anrettet, ikke siges at være betydelig. Mindst har den som sædvanlig været i Lovstovene, hvor Vindfælde i Reglen kun er forekommet paa fide Steder, hvor Grundvandet har forhindret en kraftig Rodudvikling, og hvor den opblødte Jord desuden har været mindre vel stiftet til at fastholde Rødderne. En omhyggelig Afgravning vil derfor rimeligvis bidrage meget til at indskrænke dette Onde i Lovstovene.

Snetryk synes, som det efter den ringe Snemængde, der i

afvigte Vinter er faldet, var at vente, intet Sted at have for-
aarjaaget nogen kjendelig Skade.

Musene ere kun paa enkelte Steder optraadt i et saadant An-
tal, at deres Angreb paa de unge Kulturer har været føleligt.
Dette har til Exempel været Tilfældet paa Hestøen i Maribo Søn-
dersø, hvor der findes en for $2\frac{1}{2}$ Aar siden udført særdeles
vel lykket Bøge- og Granplantning. Mange Bøgeplanter ere
her beffadigede, dog have Musene i Reglen kun bortgnavet
Barken i $\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ af Stammens Omfang, saa at man tør
haabe, at de ikke ville gaa aldeles ud, om de end selvfølgelig
ere fattede meget tilbage i Værten. Granerne ere næsten gaaede
aldeles fri, idet Musene ikke synes at have fundet Behag i
deres Bark, saalænge de have haft Overflødighed af Bøgebark.
Da Den ikke er ret stor og Ravene ikke have Adgang til
samme, har man tænkt paa at bekæmpe Dindet ved at sætte
nogle Ratte derover. Fra et Skovdistrikt i Sydsjælland klages
ogsaa over at Musene have afgnavet Barken paa en Del unge
Bøgeplanter tæt over Jorden, især hvor denne har været dækket
af en stærk Græs væxt; i de fleste andre Egne vil man derimod
aldeles ingen Museskade have bemærket, og man udleder dette paa
nogle Steder, f. Ex. i det sydlige Jylland, derfra, at Snelæget
kun har været tyndt og kortvarigt, paa andre, f. Ex. i Skaane,
fra den der almindelige Skovgræsning, hvorved Dannelsen af
et tæt sammensiltret Lag af visst Græs, Musenes kjæreste
Vinteropholdssted, forhindres.

I flere af Landets Skovegne synes Bildtet at have været
temmelig besværligt og at have anrettet ikke liden Skade ikke
alene paa de unge, men ogsaa paa de ældre Kulturer. I Syd-
sjælland er det især Rødgrankulturerne, der have lidt derved, at
Dyrene have afædt Endeknopperne og det yderste Endeskud; dog
ere Løvtræerne heller ikke gaaede fri, og navnlig ere Egebesaa-
ningerne paa flere Steder stærkt medtagne. Ogsaa plantede
højstammede Alfe efterstræbes stærkt af Raavildtet, der, selv om
Træerne ere 2 til $2\frac{1}{2}$ Alen høje, forstaaer at bemægtige sig
Topstuddene enten ved at overbide Stammerne eller ved at

ombøje dem. Paa et sydsjællandsk Distrikt har man gjort den Sagttagelse, at medens Bildtet i en Skov, hvor Asten længe har været dyrket, med stor Begjærighed søge dette Træes Knopper, rører det dem ikke i en anden, en Mils Vej fra den første beliggende Skov, hvor Asten tidligere har manglet og først i afvigte Efteraar er indplantet; her er det derimod især Naaletræerne, navnlig almindelig Fyr og Dværgfyr, der have maattet holde for.

Fra Skovegnen ved Rold i det nordlige Jylland skrives: „Bildtet anretter paa dette Distrikt ikke saa liden Skade paa Naaletræplantninger og Birkebesaaninger. Rødgranen er mindre udsat, hvorimod Edelgran, Kærk, almindelig Fyr og Birk saa meget mere efterstræbes saavel af Kronvildt som af Naavildt, og de tvende førstnævnte i en saadan Grad, at man næppe kan faae en Plante frem uden at indgjærde samme. Fyren søges mest af Naavildtet og mere i de senere Aar end tidligere; Birkeplanterne afødes derimod kun af Kronvildtet, og det maa for Tiden næsten ansees for spildt Arbejde at opølske Birk paa de Steder, hvor dette Bildt tager Ophold.“

Ogsaa i de fynsborgske Skove i Mellemjylland har Bildtstaden været følelig; men her er det især de ældre Granplantninger, der have lidt ved Kronvildtets Angreb, medens Harene have anrettet en Del Skade paa unge underplantede Bøge, der paa Grund af det ringe Snelæg have været blottede saagodt som hele Vinteren. Fra enkelte andre Egne have vi ogsaa modtaget Beretning om Bestadigelse, der ere tilføjede de unge Planter af Harene. Navnlig skulle disse Dyr i de knuthenborgske Skove paa Volland have været nærgaaende mod de unge Bøgeplanter, paa hvilke de ikke alene have afgnavet en Mængde Sideskud, men hist og her endog Topstuddene. Det større Bildt skal derimod ingen væsentlig Skade have foraarsaget i de lollandske Skove, og heller ikke i Nordsjælland har Bildtstaden været betydelig.

Med Hensyn til Skovtyverier, der tidligere i mange Egne vare meget hyppige og ofte af et betydeligt Omfang,

synes en glædelig Forandring til det Bedre at være indtraadt. Fra alle Sider lyder den enstemmige Beretning, at der i afvigte Vinter enten slet intet er stjaalet eller dog kun saa lidet, at det næppe er Dmtale værd, og dette er et saameget bedre Bevis paa Rets sikkerheden i Skovene, som netop denne Vinter har været mere end almindelig trang for mange fattige Folk. Nogle mene, at Indførelsen af den nye Straffelov har bidraget sit til at fremkalde denne bedre Tilstand, andre søge Grunden deri, at man har indført Salg underhaanden af saadanne Sortimentter, som tidligere isar vare Gjenstand for ulovlig Efterstræbelse; men om vi end ikke kunne frakjende disse to Aarsager al Betydning, tro vi dog, at Hovedgrunden til Skovtyveriernes Afstagen maa søges dels deri, at den ældre nedarvede Forestilling om Skovene som noget Fælles, til hvis Brug Alle havde lige Ret, har veget Pladsen for rigtigere og sundere Ansuelser, dels og maasse fornemmelig deri, at mere udviklede Retsbegreber og en dermed følgende større Agtelse for Ejendomsretten med den vokende Oplysning har fæstet Rod hos Massen af Befolkningen.

Til en god Oldenhøst er der heller ikke iaar Udsigt, dog have Bøgetræerne hist og her baaret en Del Blomster, saa at man dog kan gjøre sig Haab om nogen Bøgeolden, hvortil Trangen paa mange Steder ikke er ringe, da man nu i flere Aar af Mangel paa Frø ikke har kunnet drive Bøgekulturen med den behørigte Kraft, saa at der altsaa i denne Henseende er ikke Lidet at indhente.

Om det i Skovbrugsberetningen for ifjor Sommer*) omtalte Kulturforsøg med Udsaaning af Bøgeolden i Baarsæd, have vi fra Skovrider Schleppegrell paa Knuthenborg modtaget følgende nærmere Oplysning, som det, da Sagen tilvisse fortjener almindelig Opmærksomhed, er os en Fornøjelse at meddele in extenso.

Af de 5 Tdr. Land, der bleve besaaede med Bog, var 1

*) 2det Bind, Side 25.

1/2 Tdr. Land Grønjord og 4 Tdr. Land Stubjord, som umiddelbart forud havde baaret ikke mindre end 4 Groder. I November 1866 blev alt en Gang pløjet og det til en Dybde af 7 til 8 Tommer; om Foraaret derefter blev Jorden, for saa meget som muligt at fjærne en Mængde Kvifrod, hvormed den var stærkt overløben, først bearbejdet med en almindelig Harve og derefter 1 til 2 Gange med en Svenskharve i en Dybde af omtr. 4 Tommer. I den saaledes tilberedte Jord saaledes først 4 Tønder Bvg og umiddelbart derefter 7½ Tdr. Bog, hvorefter Jorden overharvedes først en Gang med en svenst og derefter med en almindelig Harve. Bvggen kom, som det var at vente, kun tyndt op og gav efter Areallet kun 5 Fold, ligesom ogsaa den vundne Halmængde formindskedes noget derved, at man for at skaane de fremspirende Bøgeplanter ved Mejnningen maatte affætte en usædvanlig høj Stub.

Med Hensyn til Regnskabet over Indtægt og Udgift, da stiller dette sig som følger:

Indtægt.

25 Tdr. Bvg à 7 Rd.	175 Rd.	
10 Læs Halm à 2 Rd.	20 —	
	195 Rd.	

Udgift.

Bearbejdningen af Jorden	20 Rd.	
Høstningen af Kornet, hvortil anvendes		
1 Mand i 6 Dage à 48 β	3 —	
Hjemfjørslen i 2 Dage à 2 Rd.	4 —	
Lærstningen	14 —	
4 Tdr. Saakorn à 7 Rd.	28 —	
7½ Tdr. Bog à 8 Rd.	60 —	
	129 —	

Overskud . . . . . 66 Rd.

Denne Bøgekultur har altsaa ikke alene intet kostet, men endog givet et Indtægtsoverskud af over 13 Rd. pr. 1/2 Tdr. Land, og den maa dertil anses for at være særdeles vel lykket, da de unge Bøgeplanter endnu i dette Foraar stode smukt og kraftigt, de fleste endog med en Mængde Sideknopper.

B. Duerligt over Middelpriiserne paa Gædder i Vinterhalvaaret 1887/88.

Gædder og Støvsiffritt.	Sæle Præiser		opffodret										Bart.								
	paa Støben		fældebe		Svæntra		beskaffiget Sæve- brende		Svæs		Svangtræ		Svistræ		Svænnaat Udbyg.		Svæn- bart		Svæn- bart		
	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	pr.	qnt.	
6te Kronborgske Siffritt.	300	β	8	β	13,6	β	300	β	β	300	β	β	β	300	β	β	β	β	β	β	β
Østlige Sjælland.	"	"	11 60	β	19,9	"	"	β	2 48	β	12,0	"	"	β	β	β	β	β	β	β	β
Kastrop Støvsiffritt.	"	"	"	"	"	"	"	"	2 48	β	12,0	"	"	β	β	β	β	β	β	β	β
Sjælland.																					
Østf. Amtshøvs Støve	"	"	"	"	"	24	5	8,7	2 38	β	11,5	"	19,5	2 51	β	12,1	"	"	"	"	"
Nordlige Sjælland.																					
Østgaard Støve	11	24	19,2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Djsholm Støve	18	"	30,8	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2 48	β	8,0	"	"	"	"	"
Sjælland.																					
Østfabelt Strykbovs Støve	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	β	9,6	"	"	"	"	"
Slæne.																					
Østf. Amtshøvs og Torup Støve	6	48	5,2	"	"	30	"	"	40	β	4,0	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

C. Duerligt over Middelpriiserne paa Pladetre i Ginterhalvaaret 1897/98.

	Sole fælts bede Treer.				Sømmer				Sømme- fager		Søns		Sømme- udbyg		Søbe- brende		
	Søermaal i Bryffthøjde				afslagt i den rette Rængde, men forøvrigt utildønnet				Ræger		pr.		pr.		pr.		
	over 16"	12—16"	8—12"	4—8"	Bjælter pr.	Sparter pr.	3 fags pr.		2 fags pr.		pr.		pr.		pr.		
	pr. Smittetok.						fl.	fl.	Spjot.	Spjot.	Spjot.	Spjot.	Bunte	Bunte.	Baun.	fl.	
Nordlige Sjælland.	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β	β
6te Kronborgs Distrikt.	20	"	"	12	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Syddige Sjælland.																	
Køfnungsskiftet	"	"	"	"	"	"	40	12 ₁₁	1	92	37 ₁₃	"	"	80	32 ₁₀	36	7 ₁₃
Sølland.																	
Øresøfladet Runtvedborgs Søve	"	22	16	13	18	"	"	"	"	"	"	"	"	"	40	4 ₁₀	48
Nordlige Sjælland.																	
Rudersdalholms Søve	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	32	6 ₄
Syddige Sjælland.																	
Randbøl Søve	"	20 ₅	22	25	25	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Sjælland.																	
Christinehof og Torup Søve	"	"	"	"	"	2	24	13 ₅	1	"	10 ₇	2	"	5 ₅	1	12	9 ₁₀

Til ovenstaaende Prisoversigter, hvor, ligesom i Prisoversigterne for 1850, de mindre paalidelige Prisangivelser, der ikke støtte sig paa direkte Opgivelser af Kubikmaalet, ere fremhævede ved Kursivskrift, skulle vi for Fuldstændigheds og større Tydeligheds Skyld endnu tilføje nogle faa oplysende Bemærkninger.

Ad A. Priserne ere paa 6te kronborgske Distrikt opførte særskilt for hvert Skovfogeddistrikt for at vise, at endog en lille Forskjel i Veligheden kan have en ikke ubetydelig Indflydelse paa Skoveffekternes Vardi. Favnebrandepriiserne gjælde kun de mindre Partier, der sælges i Skoven; Størsteparten af Bøgefløvebrandet fra dette Distrikt føres nemlig til Dronningmøllen, hvor det først sælges hen paa Sommeren, hvorfor Priserne paa dette ikke bør have Plads her.

Ved Priserne fra Volland findes i Rubrikken „godt Kløvebrænde“ to Tal, af hvilke det øverste gjælder firkløvet, det nederste tokløvet Brænde. At det første, kjøbt efter Favnemaal, betales bedst ligger simpelthen deri, at Favnen af samme indeholder mere fast Masse end Favnen af det sidstnævnte; mere paafaldende er det derimod, at Prisen beregnet pr. Kubikfod ogsaa er højere for det firkløvede end for det tokløvede, da det dog nu almindelig antages, at de unge Stammer, der levere det tokløvede Brænde, afgive et bedre Brændsel end de gamle, af hvilke det firkløvede erholdes.

Bindebrænde, der, som allerede i en tidligere Beretning omtalt, opstoves og sælges paa Buderupholm Distrikt, er i afvigte Vinter betalt med 2 Rd. 6 β pr. Favne, hvilket, da Favnen antages at indeholde 50 Kub.', kun bliver knap 4 β pr. Kub.'

Prisen 48 β , der anføres fra Frysensborg for Gavntra, gjælder kun et til særligt Brug solgt mindre Parti.

Ad B. At Affatningen af Egeved paa 6te kronborgske Distrikt kun er daarlig, antages dels at hidrøre derfra, at der nu, da Huse sædvanlig bygges af Grundmur og Skibe ikke sjelden af Jern, overhovedet er mindre Brug for Egetømmer

end tidligere, dels derfra at mange af de gamle Ege paa dette Distrikt ere af en saa maadelig Bestaaffenhed, at de ofte helt og holdent gaa i Kulmilerne eller kjøbes som Brændsel til Teglværkerne, ganske vist, som vor Korrespondent udbryder, en sørgelig Anvendelse af 2 Aarhundreders Produktion.

Grunden hvorfor der for de knuthenborgske Skoves Vedkommende ikke er opført nogen Pris for Bunker af Stangtræ, er den, at Egestangtræ der ikke lægges i Bunker men sælges som „Risegegavntræ“ efter Kubikindholdet. Som det af Skovrider Schleppegrells Efterskrift til Skovbrugsberetningen for Vinterhalvaaret 18^{66/67}*) vil være i Læserens Erindring, er det almindeligt paa Holland at tilदानe Egetræet til Skibstømmer, Hustømmer eller Planker. Af Skibstømmer er der i afvigte Vinter intet solgt; Hustømmer og Planker ere betalte med de samme Priser, der i den citerede Efterskrift nævnes som de almindelige, nemlig Fodtræer $\frac{6}{7}$ “ med 32 β , Løsholter og Stolper $\frac{5}{6}$ “ med 24 β pr. løbende Alen, og Planker paa 10“ Brede med 16 β for hver Tomme i Tykkelsen ligeledes pr. Alen, hvilket bliver for Fodtræer 54,₉ β , for Stolper og Løsholter 57,₆ β og for Planker 1 Rd. 19 β pr. Kub. Af Egeslingspaaner, der indeholde omtrent 15 Kub. pr. Favn, er der paa Knuthenborg solgt et betydeligt Kvantum til en Gjennemsnitspris af 1 Rd. 82 β pr. Favn eller 11,₉ β pr. Kub. Favnen af disse Slingspaaner sættes 2 Alen i Bredden, 3 Alen i Længden og 1 $\frac{1}{2}$ Alen i Højden.

Hvad Rastrup Skovdistrikt angaaer, skal her kun gjøres den korte Bemærkning, at Prisen paa de hele fældede Ege der kun gjælder Stammen, da Toppen frastilles og sælges for sig selv bunkevis.

Ad C. Da Naaletræpriserne fra Frysenborg ikke kunne indpasses i Tabellen, fordi de ikke, som denne fordrer, ere angivne pr. Stk. eller pr. Tylvt men kun, hvad der ganske vist ogsaa fra et rent forstvidenskabeligt Standpunkt er det væsent-

*) 1ste Bind, Side 505.

ligste, pr. Kub.', anføres de her særskilt. Prisen pr. Kubikfod var paa tildannede

Bjælker.	Sparrer	Lægter	
		3 fags.	2 fags.
14,25 β.	16,0 β.	18,3 à 34 β.	32,2 à 36 β.

Hele fældede Træer betales med 8,58 à 10,5 β pr. Kub.', men det sees ikke om den højeste Pris gjælder de tykkeste eller de tyndeste Træer, hvorfor heller ikke disse Tal kunne indføres i Tabellen. Stænger kostede 8,58 β pr. Kub.' og undtagelsesvis endog 58,4 β pr. Kub.', hvilken særdeles høje Pris maa antages at have sin Grund i Salgstedets Beliggenhed i en næsten skovløs Egn.

Paa Randbøl Distrikt afkortes det utildannede Tømmer ikke i den rette Længde, men aflægges stedse som hele blot afgrenede Træer, hvortil der selvfølgelig maa tages Hensyn ved Bedømmelsen af Prisen pr. Kubikfod, der maa blive lavere, end hvis den mindre værdifulde Topende frahuggedes.

Da vi gennem en af vore Korrespondenter have bragt i Erfaring, at man idetmindste fra en enkelt Side har misforstaaet en Yttring i Skovbrugsberetningen for Sommerhalvaaret 1867, skulle vi her sluttelig med et Par Ord forklare samme lidt nærmere. Hvor Talen er om Skovens frodige Væxt siges nemlig, efter at de gunstige Vejrforhold først ere omtalte som Hovedaarsagen til samme, „dog kan den maaste ogsaa for den ældre Skovs Bedkommende tildels udledes deraf, at Blomstringen faa at sige fuldstændig er udebleven, idet som bekjendt en frodig Væxt i Reglen staaer i omvendt Forhold til en rig Blomstring.“ Dette har man forstaaet, som om vi havde ment, at en frodig Væxt skulde kunne forhindre en rig Blomstring, medens Meningen tvertimod er lige det Modsatte, at en rig Blomstring er tilhinder for Væxten, hvoraf igjen følger at Blomstringens Udebliven maa være gavnlig for Væxten. Blomstringen eller om man saa vil Blomstringens Udebliven er, saa synes det os, i den oven citerede Sætning tydelig nok

fat som Aarsagen, Værten som Virkningen, og anderledes kan det fornuftigvis heller ikke være, da Blomsterne allerede ansættes det forudgaaende Efteraar og Vejrliget i den paafølgende Væxtperiode altsaa ingen Indflydelse kan have paa deres Mængde. Derimod kan Blomsternes Mængde meget vel have Indflydelse paa Værten, dels fordi Blomsterne ikke ere andet end omdannede Grene, der ved at blive til Blomster gaa tabt for Træet, dels fordi Blomst- og Frugt sætningen lægger Beslag paa en stor Del af Træets Kraft, saa at der selvfølgelig kun bliver en mindre Del af den optagne og forarbejdede Næring tilovers for Udviklingen af de rent vegetative Organer, Grene og Blade. De fleste ville sikkert ogsaa have gjort den Erfaring, at et stærkt bærende Frugttræ sjelden voxer ret meget, hvor gunstige Betingelserne for Værten end forøvrigt kunne være, medens Frugttræer, der kun give liden eller slet ingen Frugt, sædvanlig voxer langt frodigere. I denne Forstand — idet Blomstringen sættes som Aarsag, Værten som Virkning — tro vi derfor nok at kunne sige, at en frodig Væxt i Reglen staaer i omvendt Forhold til en rig Blomstring; men da vi maa indrømme, at denne Sætning, rigtignok især naar den ikke læses i Sammenhæng med det umiddelbart foregaaende, ogsaa kan forståes paa den Maade, at Blomstringen gjøres afhængig af Værten, hvilket, som foran viist, ikke har og heller ikke har kunnet være Meningen, skyldte vi den ærede Brevstriver Taf, fordi han har henledet vor Opmærksomhed herpaa og derved givet os Lejlighed til en nærmere Forklaring af et maasse mindre korrekt og mindre klart Udtryk.